

Betreft: **Wijziging van onder meer het Wetboek van Strafrecht in verband met de herwaardering van de strafbaarstelling van enkele actuele delictsvormen (herwaardering strafbaarstelling actuele delictsvormen)**

Ik wil mijn uiteenzetting graag beginnen met het citeren van een tekstdeel uit het boek "Laat los" van psycholoog en universitair docent Gijs Jansen.

"Je geweten is dat gedeelte van je verstand waarin alle regels staan beschreven die je vertellen 'hoe je leven moet'. De meest van die regels heb je niet zelf bedacht. Je hebt ze geleerd van je ouders, familie, leeftijdsgenoten, op school of misschien ook in de kerk. Van jongs af aan is je ingepeperd wat je wel en niet mag doen. Met name de kerk speelt hierin van oudsher een heel belangrijke rol, en geloof het of niet, die rol is nog steeds groter dan we vaak denken. Want ook de atheïsten onder ons worden heel sterk beïnvloed door de strenge regels die verschillende geloofs-overtuigingen ons opleggen. Het is ontzettend belangrijk hierbij stil te staan, omdat we anders niet zien dat we als mensen structureel klein worden gehouden door al die regels. De belangrijkste foutieve aanname die we als mensen over onszelf hebben, is namelijk de volgende: *dat we zondaars zijn*.

We leren dus dat we ons slechte gedrag in bedwang moeten houden door die strenge regels na te leven die zeggen wat we wel en niet moeten doen. Vanuit de aanname dat we als mensen slecht zijn, worden we in een keurslijf gedrukt dat ons van alles verbiedt. Vanuit die gedachte lijken al die regels erg handig. In werkelijkheid zorgen de regels zelf echter juist voor de grootste problemen, omdat ze polariserend werken. Hiermee bedoel ik dat regels er juist voor zorgen dat mensen extreem en verkeerd gedrag gaan vertonen. Dit kun je vergelijken met het lopen op schoenen die knellen en eigenlijk twee maten te klein zijn. Hoe langer je daar op loopt, hoe meer pijn je voeten gaan doen. Als je dan na een lange dag eindelijk de schoenen uit mag trekken, brul je het bijna uit van opluchting en roep je hard dat je die schoenen nooit meer aan zult doen! In dit voorbeeld zorgen de schoenen (de beknellende regels) voor een sterke tegenreactie zodra dit ook maar even kan, mag of mogelijk is. En dus zorgen die regels er juist voor dat je die regels gaat overtreden, zodra je de kans krijgt."

Deze uiteenzetting verklaart naar mijn mening dan ook waarom het Nieuw Zeelandse model, decriminalisering van de seksbranche, in Nieuw Zeeland zo goed werkt.

Met betrekking tot het geven van een reactie op de nu voorliggende conceptwet richt ik mij sec op de toevoeging van artikel 206a in het Wetboek van Strafrecht, luidende:

"Hij die een ander uit winstbejag behulpzaam is bij het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een derde tegen betaling terwijl hij weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat die beschikbaarstelling wederrechtelijk is wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie."

Laten we eerst eens definiëren wat we onder winstbejag moeten verstaan.

Volgens de Van Dale betekent winstbejag: *het streven naar winst, m.n. wanneer dat ongepast is*

Zetten we dit af tegen het volgende tekstdeel uit de memorie van toelichting:

"Prostituees die in de niet vergunde branche werkzaam zijn worden vaak op enige wijze gefaciliteerd bij de uitoefening van hun activiteiten door personen die hier financieel voordeel uit halen. Uit onderzoek blijkt dat de volgende spelers kunnen worden onderscheiden bij informele prostitutie: eigenaren van panden, kamerverhuurders (exploitanten), horeca-exploitanten, personen die optreden als beschermer/geldebewaarder, bodyguards, snorders, loopjongens en boekhouders."

Dan wordt kennelijk elk bedrijf / persoon dat / die ook maar enigszins verbonden is aan de informele (lees: onvergunde) sekswerker, op basis van het hier gestelde, als een profiteur van die sekswerker gezien.

Hoewel de heer Gert Jan Segers tijdens het debat op 30 mei 2018 tijdens de uitzending van Pauw liet weten dat de tekst niet in die context gelezen moest worden (en dus kennelijk meer in de zin van hoe het in de Van Dale het verwoord) staat het intussen wel op deze wijze expliciet zwart op wit. En daaraan zal hoe dan ook met waarschijnlijkheid de zienswijze verwoord in inventarisatie "Herinvoering van een pooierverbod?" van K. Lindenberg mede ten grondslag liggen.

Zin en noodzaak van artikel 206a.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat ongeveer de helft van de geïnterviewden van mening was dat de strafbaarstelling van mensenhandel in artikel 273f Sr niet volstaat voor de aanpak van misstanden in de prostitutie, omdat door de bewijsproblemen die inherent zijn aan artikel 273f Sr in te veel gevallen niet tot vervolging/veroordeling wegens seksuele uitbuiting kan worden gekomen.

Tegelijkertijd betekent dit dus ook dat ongeveer de helft van de geïnterviewden van mening is dat artikel 273f wél volstaat dan wel daar neutraal in is. Is het glas halfleeg of halfvol? Daarbij geeft het gebruik van het woord 'ongeveer' mogelijk aan dat het minder dan de helft betrof die noodzaak zagen voor aanvullende wetgeving. Waardoor het niet onwaarschijnlijk is dat het een kleine minderheid betreft.

Deze nu voorliggende wet kan ook niet los gezien worden van de op voeten staande Wrp 2.0. Waarin het in de bedoeling ligt om elke sec voor zichzelf werkende sekswerker vergunningplichtig te stellen. En een ieder weet dat zo goed als elke gemeente heel terughoudend is om ook maar een vergunning te verlenen. Ik kan dan ook niet anders stellen dan dat de combinatie van deze twee wetten een slinkse wijze lijkt te zijn om via de achterdeur de legalisatie van de branche te ondermijnen. En laat die ondermijningsproblematiek in de vorm van Ondermijningswet en -fonds nu juist ook een van de plannen van Rutte III zijn. Het kan toch geen koekje van eigen deeg zijn?

En het zou ook fijn zijn dat sekswerk nu eens en voor altijd los gekoppeld wordt van mensenhandel. Reden: Een eik is een boom, maar een boom is niet per definitie een eik. En dus is het naar mijn mening onjuist om mensenhandel en sekswerk als een soort van eenheid aan elkaar te verbinden.

Ik kom persoonlijk dan eigenlijk ook tot de conclusie dat het wetsvoorstel met betrekking tot artikel 206a c.a. niet objectief tot stand is gekomen en zijn grondslag heeft gevonden in persoonlijke opvattingen van een aantal personen die gekleurd zijn met betrekking tot de sekswerkbranche met Peter Lemaire als een soort van voorganger. Zelfs de toenmalige Nationaal Rapporteur Mensenhandel is geen voorstander van aanvullende wetgeving bovenop 273f Sr. (zie: "Herinvoering van een pooierverbod?" Een inventarisatie van opvattingen in het juridisch werkveld over eventuele herinvoering van een strafrechtelijk pooierverbod, K. Lindenberg, 2014)

Mijn advies met betrekking tot de voorliggende wet is dan ook:

Haal alles met betrekking tot sekswerk uit deze wet en ga met alle partijen, dan wel afgevaardigden daarvan, die raakvlakken hebben met de seksbranche, om tafel. Betrek hierbij ook de Wrp 1.0 en laat dit onderwerp onderdeel worden van de aangekondigde in de steigers staande Wrp 2.0. Ga objectief en constructief aan de slag met een insteek in de vorm van: denk in mogelijkheden, in plaats van de benadering op basis van repressie, zoals die tot nu toe steeds sterker plaatsvindt. Ik ben er van overtuigd dat er dan een aanzienlijk eenvoudiger document / wetsvoorstel uit de pen kan komen dan de nu nog steeds niet definitief vastgestelde 'door de bomen het bos niet meer zien' (Wrp 1.0) wetgeving. Op deze manier realiseer je draagvlak en ontstaat er een wet waar alle partijen goed mee uit de voeten kunnen en die bovenal ook uitvoerbaar en daarbij ook op een goede en realistische wijze handhaafbaar is.

Tot zover mijn reactie in deze.

G. Steenbeek.